

Kamerdelegatie in Kigali voor Inter-Parlementaire Unie

Van 11 tot en met 15 oktober 2022 namen zo'n 1.000 parlementariërs uit 109 landen deel aan de vergadering van de Interparlementaire Unie (IPU) in Kigali, Rwanda, waaronder delegaties uit Rusland en Oekraïne. De IPU is de oudste internationale samenwerkingsorganisatie van parlementen wereldwijd. Momenteel zijn 178 landen lid van de IPU, dat zich richt op het versterken van parlementariërs ter bevordering van vrede, democratie en duurzame ontwikkeling wereldwijd. Vanuit Nederland waren Eerste Kamerleden [Joop Atsma](#) (delegatieleider, CDA), [Arda Gerkens](#) (SP), [Martin van Rooijen](#) (50PLUS) en [Ton Raven](#) (OSF), en Tweede Kamerlid [Agnes Mulder](#) (CDA) aanwezig. Op verzoek van de Chileense delegatie, gesteund door de meerderheid, werd een resolutie aangenomen waarin de invasie in Oekraïne en de annexatie van Oekraïense gebieden door Rusland sterk werd veroordeeld. De 145ste assemblee van de IPU stond in het teken van gendergelijkheid en gendergevoelige parlementen als aanjagers van verandering voor een veerkrachtigere en vreedzame wereld.

IPU veroordeelt Russische annexatie van Oekraïense regio's

Op de eerste dag van de conferentie werd een voorstel aangenomen om te debatteren over de Russische annexatie van regio's in Oekraïne. Dit leidde tot de aanneming van een resolutie waarin de Russische inval en annexatie sterk wordt veroordeeld en oproept tot een onmiddellijk einde van de Russische militaire bezetting van Oekraïense gebieden en tot onderzoek van oorlogsmisdaden. Atsma: "Mooi om te vernemen dat een overgrote meerderheid van parlementariërs uit de hele wereld achter Oekraïne staat en zich ferm uitspreekt tegen Rusland." Het is volgens Atsma opvallend dat relatief veel landen in hun bijdrage royaal aandacht besteedden aan de oorlog in Oekraïne. "Kennelijk heeft de discussie over het actualiteitendebat, het zogenaamde *Emergency Item*, voor veel sprekers de ruimte gecreëerd om het onderwerp ook in het debat over gendergelijkheid mee te nemen," aldus Atsma.

Onafhankelijk onderzoek dood Iraanse Mahsa Amini

Op 14 oktober sprak Agnes Mulder in het plenaire debat over gendergelijkheid. "De eerste oorlogsslachtoffers van oorlog, zoals nu in Oekraïne, zijn altijd vrouwen. We kennen allemaal de verhalen over het misbruik van vrouwen tijdens deze oorlog in Irpin, Boucha en de delen die onlangs zijn bevrijd," zei Mulder. Ze refereerde voorts naar het verzoek van de Tweede Kamer om een onafhankelijk onderzoek te houden naar de dood van de Iraanse Mahsa Amini in september jl. vanwege het verkeerd dragen van haar hoofddoek.

Aandacht voor gevolgen overstromingen hoog op agenda

Als voorzitter van de Commissie duurzame ontwikkeling zat Mulder de vergaderingen voor die onder meer over de klimaatconferentie in Egypte (COP27) gingen. Als primeur voor de IPU organiseerde Mulder samen met haar Surinaamse collega Aziz Gajadien een interactieve workshop over klimaatverandering. "Veel leden spraken hun zorgen uit over de vele overstromingen als gevolg van klimaatverandering, niet alleen in Pakistan. De negatieve effecten die de overstromingen hebben op gezinnen en de voedselvoorziening zijn enorm. Dit moet hoog op de internationale agenda staan," zei Mulder.

Laatste vergadering van Nederlands 12 Plus voorzitterschap

De dag voorafgaand aan en iedere ochtend van het IPU Assemblee kwam de 12 Plus Group bijeen, de geopolitieke groep van 47 Westerse landen binnen de IPU. De afgelopen twee jaar was Arda Gerkens voorzitter en voerde Griffie IB het secretariaat. Ter afsluiting van het voorzitterschap overhandigde Atsma de nieuwe voorzitter Andries Gryffroy uit België een cheque ter waarde van 10.000,- euro namens het Nederlandse parlement. Atsma: "Deze middelen zijn bedoeld om als 12 Plus speciale bijeenkomsten, zoals een Side Event over Oekraïne, te organiseren."

Side Event over inclusie van LGBTI-mensen

Op 11 oktober vond een Side Event plaats over LGBTI-rechten met parlementariërs uit Eswatini en Kenia als sprekers, mede georganiseerd door Arda Gerkens als voorzitter van de 12 Plus Group. De ontwikkelingsorganisatie UNDP presenteerde hun handboek dat praktische handvatten biedt aan parlementariërs om vragen te stellen aan hun regeringen over de inclusie van LGBTI-mensen. Gerkens: "Het was bijzonder dat parlementariërs in Afrika zich blijven inzetten voor LGBTI-rechten ondanks de grote weerstand die ze ondervinden in hun eigen land."

Schending van rechten parlementariërs wereldwijd

Het schenden van de rechten van parlementariërs neemt jaar na jaar toe. Binnen de IPU monitort een comité van parlementariërs hun situatie waarbij het kan gaan om discriminatie, geweld, verdwijningen of zelfs moord van met name oppositieleden. Dit jaar zijn er 731 gevallen uit 43 landen bij de IPU gemeld waarin de rechten van parlementariërs zijn geschonden. Op 15 oktober werd Arda Gerkens verkozen als lid van dit comité.

Overige

Op 10 oktober brachten de leden Atsma, Gerkens en Mulder een bezoek aan het Kigali Genocide Memorial. Samen met de Duitse IPU-delegatie werd een krans gelegd en stilgestaan bij de vele doden tijdens de genocide in 1994. Na een rondleiding in het museum vond een gesprek plaats met de NGO Rwanda Never Again. De delegatie werd op 12 oktober ontvangen bij ambassadeur Matthijs Wolters. Griffier van de Eerste Kamer, [Remco Nehmelman](#), nam deel aan de vergaderingen van de vereniging van secretarissen-generaal (ASGP) die altijd bijeenkomen tijdens een IPU-assemblee. Sinds maart 2022 maakt hij deel uit van het bestuur van deze vereniging.